

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Tramp američku energetiku okrenuo naglavce

**Vortex: Nove američke sankcije Rusiji nemaju efekta
Veliki naftaši očekuju pad profita od LNG
Srbija će tražiti duži rok za izlazak Rusa iz NIS**

Transnafta

PETROL

Energija za život

SNOGA
SERBIA NATURAL GAS ASSOCIATION

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ
1857

SADRŽAJ

NAFTA

- Tramp američku energetiku okrenuo naglavce ..... [OVDE](#)
- Vortex: Nove američke sankcije Rusiji nemaju efekta ..... [OVDE](#)
- Analitičari podeljeni o Trampovom efektu na energetiku ..... [OVDE](#)
- Čelnik Aramco: Tržište nafte će i u ove godine biti solidno ..... [OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cena nafte Brent ..... [OVDE](#)

PRIRODNI GAS

- Tržišta prirodnog gasa problematična i u 2025..... [OVDE](#)
- Veliki naftaši očekuju pad profita od LNG..... [OVDE](#)
- IEA: Evropa u 2025. mora da kupi 16 odsto više LNG ..... [OVDE](#)
- Rusija i Iran dogovorili novi gasovod preko Azerbejdžana..... [OVDE](#)
- Chevron bi da traži gas u Grčkoj..... [OVDE](#)
- Fitch: Evropu ove godine čeka deficit snabdevanja gasom..... [OVDE](#)
- EU ne može da poveća uvoz LNG iz SAD ..... [OVDE](#)

REGION

- Srbija će tražiti duži rok za izlazak Rusa iz NIS ..... [OVDE](#)
- Zabranjeno trgovanje akcijama NIS na Beogradskoj berzi na neodređeno [OVDE](#)
- Rumuni i podružnica NIS u sporu ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu..... [OVDE](#)

Crude Oil Brent, DEC 27, 2024 – 09.27 GMT – 74.05 \$ oilprice.com

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Tramp američku energetiku okrenuo naglavce

Predsednik Sjedinjenih Država Donald Tramp je već u ogromnoj meri preokrenuo energetske i klimatsku politiku prethodne administracije. Ponovo je povukao zemlju iz Pariskog sporazuma, suspendovao odobravanje zakupa priobalnih područja za vetroelektrane na moru i inicirao reviziju postojećih dozvola. Federalna vlada će imati zadatak da ukine podsticaje za električna vozila. Istovremeno, naložio je ubrzavanje investicija u proizvodnju nafte i gasa, prenosi **Balkanenergynews**.

Svog prvog dana na dužnosti, predsednik SAD Donald Tramp je poništio više desetina akata i propisa, uključujući mnoge na polju energetike i klime. Štaviše, potpisao je niz uredbi i proglasio vanredno stanje u energetici na nacionalnom nivou, sa ciljem jačanja industrije fosilnih goriva. Mere su u skladu s njegovim obećanjima iz predizborne kampanje i inauguracionog govora. Nova administracija u Vašingtonu odmah istupa iz Sporazuma u Parizu i svakog drugog postignutog kroz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih nacija o klimatskim promenama (UNFCCC). Inače, Tramp je izašao iz njega i u svom prvom mandatu. Ovog puta je pritom anulirao plan za međunarodno klimatsko finansiranje, vredan deset milijardi dolara godišnje.

Praktično su svaka zemlja i teritorija na svetu potpisale Pariski sporazum o klimi. Jedino ga još nisu ratifikovali Iran i ratom razoreni Jemen i Libija.

Sjedinjene Države moraju da jačaju svoju privredu i održe radna mesta svojih građana, a pritom da igraju vodeću ulogu u globalnim naporima za zaštitu životne sredine, poručio je Tramp.

„Tokom više decenija, pomoću razborite politike koja ne ometa aktivnosti privatnog sektora, Sjedinjene Države su istovremeno uzdizale svoju privredu, povećavale plate radnicima, povećavale proizvodnju energenata, smanjivale zagađenost vazduha i vode i smanjivale emisije gasova s efektom staklene bašte“, piše u dekretu.

Po Trampovom mišljenju, dosadašnji rezultati SAD u ispunjavanju i ekonomskih i ekoloških ciljeva treba da posluže kao model za druge zemlje.

„Sjedinjene Države su poslednjih godina nastupale u pravcu priključivanja međunarodnih sporazuma i inicijativa koji ne odražavaju vrednosti naše zemlje niti naš doprinos postizanju ekonomskih i ekoloških ciljeva. Štaviše, ovi sporazumi guraju dolare američkih poreskih obveznika u zemlje kojima ne treba finansijska pomoć u interesu američkog naroda ili je ne zaslužuju“, naglasio je u dokumentu.

Vanredno stanje u energetici na nacionalnom nivou omogućava saveznom vlastima da izdaju specijalne dozvole za investicije. Uredbe za sektor fosilnih goriva su namenjene podsticanju projekata energetske infrastrukture. Karakteristično je što se po definiciji iz ovih mera solarni parkovi, vetroelektrane i baterijski sistemi za skladištenje energije ne računaju u energetiku. U dekretu o uzdizanju američke energetike, Tramp je naložio vladi da ukine neopravdana opterećenja nametnuta sektorima nafte, prirodnog gasa, uglja, hidroenergetike, ključnih i retkih minerala i nuklearne energije.

Seča propisa i novi akti vode ka deblokadi inicijativa za istraživanja pod morem, na Aljasci i na Arktiku. Podsetimo, novi-stari predsednik je na svojoj inauguraciji izjavio: „Mi ćemo da bušimo, bejbi, bušimo.“

Ni to nije sve. Tramp je okončao moratorijum na izdavanje odobrenja za projekte za izvoz tečnog prirodnog gasa (LNG), s naglaskom na izgradnju terminala.

Tramp je u svom inauguracionom govoru obećao da će sniziti cene energenata, s naglaskom na povećanje proizvodnje nafte i gasa. Naglasio je da će njegova administracija „okončati zeleni nju dil“ i „obavezu za električna vozila“ odnosno omogućiti Amerikancima da kupe automobile bilo koje vrste.

Vortex: Nove američke sankcije Rusiji nemaju efekta

Najnovije američke sankcije ruskoj nafti neće smanjiti njen izvoz iz zemlje, iako bi nekoliko isporuka i dalje moglo biti odloženo u tranzitu, predviđa Mary Melton, analitičarka Vortexa, kompanije sa sedištem u Velikoj Britaniji koja je specijalizovana za praćenje isporuka pomorske energije, prenosi **Profinance**.

Prema njenim procenama, u januaru-februaru bi zbog ovakvih kašnjenja izvoz pomorske nafte iz Rusije mogao da se smanji za 250 hiljada barela dnevno, ali će tada te serije ipak biti isporučene kupcima. Osim toga, sa njima mogu stići i dodatne serije ruskog crnog zlata, koje mogu biti poslate za kompenzaciju smanjenih zaliha u prva dva

meseca zime.

Za izvoz nafte, Rusija bi mogla da koristi kombinaciju nezapadnih tankera (za pošiljke koje se prodaju iznad plafona G7) i grčkih brodova (za pošiljke prodate ispod), primećuje Melton. Na kraju krajeva, predviđa ona, sankcije neće uticati na potražnju za ruskom naftom niti na obim njenog izvoza.

„Tržište ne može sebi priuštiti da izgubi rusku naftu i malo je verovatno da će to učiniti“, zaključuje analitičar. „Istovremeno, obim slobodnih proizvodnih kapaciteta u Saudijskoj Arabiji i UAE je verovatno precenjen“.

Analitičari podeljeni o Trampovom efektu na energetiku

Tržišta nafte započela su novu sedmicu u padu, cene padaju drugi dan zaredom nakon što je predsednik Tramp u ponedeljak položio zakletvu za drugi mandat. Nafta Brent za isporuku u martu pala je za 0,85% i trgovala se na 79,49 dolara po barelu u 11:40 ujutro po istočnom vremenu, dok je nafta VTI za isporuku u februaru oslabila 1,5% na 76,68 dolara po barelu. Prema rečima analitičara nafte PVM Tamasha Varge, pad cena se može pripisati ogromnoj neizvesnosti u vezi sa novom politikom novog predsednika, prenosi **Oilprice**.

„S obzirom na učinak tržišta do sada ove godine, razumno je videti da neki ljudi ostvaruju profit pre nego što način rada Trampove administracije postane jasniji. Varga je rekao Rojtersu.

Prošlog meseca, istraživanje advokatske firme Haines Boone LLC otkrilo je da se banke spremaju da cene nafte padnu ispod 60 dolara po barelu do sredine novog mandata novoizabranog predsednika Donalda Trampa. Tramp kaže da će podstaći proizvođače škrljaca da povećaju proizvodnju.

Međutim, robni eksperti u Standard Chartered-u predviđaju da će snaga na naftnim tržištima koja je zabeležena na početku nove godine verovatno

opstati, zahvaljujući, između ostalog, uklanjanju većeg broja ruskih barela sa tržišta nakon sankcija. Prema StanChartu, nova ograničenja otprilike utrostručavaju broj direktno sankcionisanih ruskih tankera sirove nafte, što je dovoljno da utiče na oko 900.000 barela dnevno (bpd). Dok je velika verovatnoća da će Rusija pokušati da zaobiđe sankcije upošljavanjem još većeg broja tankera flote u senci i transfera sa broda na brod, StanChart vidi 500.000 bpd smanjenja u narednih šest meseci.

Osim sankcija, StanChart kaže da postoje i drugi razlozi optimizam: OPEC+ se uglavnom držao svojih ciljnih kvota; potražnja koja nije vezana za vremenske prilike je snažnija od očekivanog konsenzusa; a rast snabdevanja van OPEC-a je niži od očekivanog. Ukratko, StanChart kaže da će snaga tržišta verovatno opstati nakon što se vremenski obrasci vrate na sezonske proseke. Prošlog meseca, robni analitičari u Standard Chartered-u su tvrdili da će najnovija odluka OPEC+ da odloži planirano povećanje proizvodnje za tri meseca do aprila 2025. i produži potpuno smanjenje smanjenja proizvodnje za godinu dana do kraja 2026. godine, obezbediti da tržišta nafte budu nije bilo previše snabdeveno u 2025.

Čelnik Aramco: Tržište nafte će i u ove godine biti solidno

Izvršni direktor saudijskog naftnog giganta Aramco Amin Naser veruje da je tržište nafte

zdravo i da očekuje dodatnih 1,3 miliona barela dnevno potražnje nafte ove godine.

Govoreći za **Reuters** na marginama Svetskog ekonomskog foruma u Davosu, Naser je odgovorio na pitanje o uticaju energetske odluke američkog predsednika Donalda Trampa, koje bi mogle da povećaju proizvodnju ugljovodonika u SAD.

Potražnja za naftom će se ove godine približiti 106 miliona barela dnevno i prosečno 104,6 miliona barela dnevno 2024. godine, rekao je on.

"I dalje mislimo da je tržište zdravo... Prošle godine prosek je bio oko 104,6 miliona barela (dnevno), ove godine očekujemo dodatnu potražnju od oko 1,3 miliona barela... tako da postoji rast na tržištu", rekao je on.

Upitan o američkim sankcijama ruskim tankerima, on je rekao da je situacija još u ranoj fazi.

„Ako pogledate količine koje su pod sankcijama,

govorimo o više od 2 miliona barela“, rekao je on. „Sačekamo da vidimo kako će se ovo odraziti na tenzije na tržištu, ali još je rano.

Upitan da li su se Kina i Indija obratile Saudijskoj Arabiji za dodatne isporuke nafte zbog sankcija, Nasser je rekao da je Aramco ograničen na količine koje mu je ministarstvo energetike Kraljevine dozvolilo da pumpa. Saudijska Arabija pumpa oko tri četvrtine svog kapaciteta u okviru sporazuma OPEC+ da podrži tržište.

„Kraljevina i Ministarstvo energetike su uvek zabrinuti za balansiranje tržišta. Oni to uzimaju u obzir kada nam postavljaju ciljni obim proizvodnje na tržištu“, rekao je on.

Aramco je u partnerstvu sa MidOcean, LNG kompanijom u kojoj je stekao 51% udela, i „nastoji da proširi svoju poziciju na globalnom LNG tržištu“, ne iznoseći detalje, rekao je Naser.

Tržišta prirodnog gasa problematična i u 2025

Globalna tržišta prirodnog gasa će ostati problematična u 2025. jer potražnja nastavlja da raste, a ponuda se širi sporije nego pre pandemije i energetske krize, prema najnovijem kvartalnom **izveštaju o tržištu gasa IEA.**

Izveštaj, koji pruža detaljan pregled razvoja tržišta u 2024. i izglede za 2025. godinu, otkriva da su tržišta prošle godine krenula ka postepenom rebalansu nakon šoka ponude koji je usledio nakon invazije Rusije na Ukrajinu u februaru 2022. godine. Ipak, globalni bilans gasa je ostao krhak, naglašavajući potrebu za većom međunarodnom saradnjom kako bi se poboljšala sigurnost snabdevanja gasom.

Vođena brzorastućim tržištima u Aziji, globalna potražnja za gasom porasla je za 2,8%, ili 115 milijardi kubnih metara (bcm), u 2024. – znatno iznad prosečne stope rasta od 2% između 2010. i 2020. U isto vreme, ispodprosečna rast proizvodnje tečnog prirodnog gasa (LNG) zadržao je snabdijevanje, dok su ekstremni vremenski

događaji doprinijeli naprezanju na tržištu. Prema izveštaju, očekuje se da će se slična dinamika zadržati i 2025. godine pre dolaska talasa novih izvoznih kapaciteta LNG-a, predvođenih Sjedinjenim Državama i Katarom, koji bi trebalo da se aktiviraju tokom druge polovine ove decenije.

Geopolitičke tenzije su nastavile da podstiču kolebljivost cena na tržištima gasa. Iako obustava tranzita ruskog gasa preko Ukrajine 1. januara 2025. ne predstavlja neposredan rizik za bezbednost snabdevanja za Evropsku uniju, to bi moglo povećati evropske zahteve za uvozom LNG-a i dodatno pooštriti osnove globalnog tržišta 2025. godine, navodi se u izveštaju. Upozorava se da je ranjivost Moldavije znatno veća od one u EU, što zahteva blisku koordinaciju između Moldavije i njenih regionalnih i međunarodnih partnera kako bi se osigurala sigurnost snabdevanja energijom tokom zime.

Veliki naftaši očekuju pad profita od LNG

Velike naftne kompanije pripremaju se za pad prihoda od trgovine tečnim prirodnim gasom, jer se vidi da se cene stabilizuju nakon skoka cena u poslednje tri godine, objavio je **Financial Times**, pozivajući se na analitičare.

Među kompanijama koje su najviše pogođene, analitičari su naveli Shell, BP, TotalEnergies, Exxon i Chevron, od kojih sve imaju velike kompanije za trgovinu LNG-om koje su imale značajne koristi od povećane volatilnosti cena od februara 2022.

„Volatilnost je opala poslednjih meseci i počinje godinu ispod prethodnih. Prošla godina je bila niža od 2023., što je bilo niže od 2022.“, rekao je jedan trgovac LNG za Fajnenšel tajms.

„Trgovci LNG-om brinu o volatilnosti. Ako ste u ravnijem okruženju nestabilnosti, nije važno koliko su vaši trgovci dobri ili loši, biće teže zaraditi ogromne količine novca“, rekao je konsultant Hevitt Energy Perspectives David Hewitt za FT.

„Za međunarodne naftne kompanije, posebno evropske, LNG je svakako ključna komponenta njihove zarade“, dodao je on.

Zaista, LNG je dao solidan doprinos rezultatima velikih naftaša u poslednje tri godine zahvaljujući nestabilnosti cena o kojoj analitičari govore. Zaista, FT navodi proračune Citija koji pokazuju da će Shell ove godine imati 21% svog novčanog toka od LNG-a, sa procentom za Chevron od 18%, TotalEnergies sa 14%, a Exxon sa 12%. Za BP, procenat gotovinskog toka od trgovine LNG-om je viđen najniži, od 10%.

Stvari bi se mogle čak pogoršati u narednim godinama — neki analitičari predviđaju višak LNG-a krajem decenije. Prema Ristad Energi-u, višak će se materijalizovati već 2027. Prema ING-u, višak će biti značajan, pošto dodaci kapaciteta iz SAD-a i Katara povećavaju globalni ukupni izvozni kapacitet za preko 45% do 2030. godine, na 950 milijardi kubnih metara.

IEA: Evropa u 2025. mora da kupi 16 odsto više LNG

Evropa će morati da poveća kupovinu tečnog prirodnog gasa (LNG) za skoro 16 odsto u 2025. zbog nedostatka tranzita ruskog gasa preko Ukrajine, navodi Međunarodna agencija za energetiku (IEA) u svom izveštaju o tržištu gasa, prenosi **TASS**.

„Pod pretpostavkom da se ukrajinski tranzit ruskih gasovodnih isporuka u Evropu ne nastavi

nakon isticanja prethodnog sporazuma o tranzitu, Evropa je spremna da izbalansira svoje tržište uzimajući oko 16% (ili 21 milijardu kubnih metara) više LNG-a u odnosu na prethodnu godinu 2025.“, saopštila je IEA.

Evropa je smanjila uvoz LNG-a za 18 odsto ili za 30 milijardi kubnih metara u 2024. godini, prenela je agencija ranije.

Rusija i Iran dogovorili novi gasovod preko Azerbejdžana

Od Rusije do Irana preko Azerbejdžana gradiće se gasovod kapaciteta 2 milijarde kubnih metara godišnje, sa mogućnošću proširenja na 55 milijardi kubnih metara. Prema rečima šefa ruskog ministarstva energetike Sergeja Civileva, dogovorena je trasa gasovoda, utvrđeni su obima. Trenutno se razgovara o ceni zaliha, pregovori su već u završnoj fazi, prenosi **Alta.ru**.

„Cena je uvek komercijalno pitanje, potraga za kompromisom, tako da su stvorene radne grupe sa obe strane i stručnjaci razvijaju pristup cenama“, rekao je S. Civilev.

Za Rusiju je ovo dugoročan projekat. Početne zapremine su 2 milijarde kubnih metara, što je nešto više od 1% isporuka gasa u Evropsku uniju do 2022. Na primer, to je manje nego što smo godišnje isporučivali Moldaviji ili Bugarskoj, a ne najvećim evropskim zemljama. Ali 55 milijardi kubnih metara je kapacitet dve eksplodirane linije Severnog toka. Ali još uvek treba da dostignemo

ove količine. Štaviše, ako možemo da isporučimo Iranu prvobitno planiranih 2 milijarde kubnih metara čak i bez postavljanja novih cevi, onda da bismo dostigli potencijalni kapacitet, ne možemo bez izgradnje novih gasovoda kako u Azerbejdžanu i Iranu, tako i u Rusiji.

Kako objašnjava Valerij Andrijanov, vanredni profesor Finansijskog univerziteta pri Vladi Ruske Federacije, Rusija je povezana sa Azerbejdžanom gasovodom Mozdok-Mahačkala-Kazi-Magomed (Adžikabul) instalisanog kapaciteta 13 milijardi kubnih metara. Ranije je korišćen za reverzne isporuke azerbejdžanskog gasa Rusiji (prema ugovorima - do 2 milijarde kubnih metara godišnje). Danas se govori o pokretanju ovog cevovoda u „pravom“ pravcu (dakle, kako je planirano tokom njegove izgradnje početkom osamdesetih), od Rusije do Azerbejdžana, i o transportu istih količina: 2 milijarde kubnih metara godišnje.

Chevron bi da traži gas u Grčkoj

Chevron je zainteresovan za energetska istraživanja u Grčkoj, saopštili su američki proizvođač nafte i ministarstvo energetike zemlje.

Chevron je podneo neobavezujući iskaz o zainteresovanosti za jedan otvoreni blok grčkoj kompaniji za upravljanje ugljovodonicima i energetskim resursima (HEREMA), potvrdila je kompanija, prenosi **Reuters**.

Vlada je pozdravila Chevronov iskaz interesovanja. Ove nedelje će biti doneta odluka o tačnoj oblasti istraživanja i uskoro će biti raspisan međunarodni tender, navodi se u saopštenju ministarstva.

„To je veoma važan razvoj, deo naše nacionalne strategije za energetska nezavisnost i smanjenje troškova energije“, navodi se u saopštenju.

Chevron upravlja gasnim poljima u Izraelu i ima interese u Egiptu i na Kipru.

„Ševron ima veliku i važnu poziciju u istočnom Mediteranu, regionu koji je u velikoj meri deo naše budućnosti i prioritet za nas“, rekao je portparol kompanije.

Područje koje se posmatra kreće se od jugozapada poluostrva Peloponez do zapadno od ostrva Krit, saopštilo je grčko ministarstvo.

Novim tenderom, područje istraživanja za istraživanje će na kraju biti povećano za 25 odsto,

odnosno za 11.000 kvadratnih kilometara (4.250 kvadratnih milja), rekao je portparol vlade Pavlos Marinakis.

Evropska unija je tražila načine da smanji svoje oslanjanje na ruski gas nakon ruske invazije na Ukrajinu. To je povećalo potrebu Grčke da koristi domaće resurse.

Grčka, koja posmatra gas kao tranziciono gorivo dok povećava svoje kapacitete za obnovljivu energiju, proizvodila je male količine nafte u prošlosti i pokušala je da istraži svoj potencijal ugljovodonika.

U oktobru je zemlja saopštila da će konzorcijum koji predvodi ExxonMobil preći na drugu fazu

seizmičkog istraživanja za istraživanje gasa u bloku kod Krita.

U međuvremenu, neka već licencirana priobalna područja u Jonskom moru biće puštena na slobodu za proširenje planiranog morskog parka, saopštilo je ministarstvo u ponedjeljak, dodajući da je već postignut dogovor sa nosiocima dozvola o tom pitanju.

Grčka, koja je 2020. godine potpisala sporazum o pomorskim granicama sa Italijom, ima za cilj stvaranje dva morskog parka u Jonskom i Egejskom moru, za zaštitu morskog biodiverziteta, morskih sisara i morskih ptica.

Fitch: Evropu ove godine čeka deficit snabdevanja gasom

Evropsko tržište gasa ove godine će doživeti deficit snabdevanja, što će dovesti do visokih cena, predviđa međunarodna rejting **agencija Fitch**.

„Očekujemo da će evropsko tržište biti nedovoljno snabdeveno 2025. godine, što će dovesti do visokih i veoma promenljivih cena gasa. Kao što je navedeno u našem EMEA Utilities Outlook 2025, očekujemo da će prosečna cena TTF gasa biti 11 USD/mcf, više nego u 2024. kaže se u izveštaju.

Napominje se da hladnija zima sa ranim iscrpljivanjem evropskih skladišta gasa pojačava globalnu konkurenciju za tečni prirodni gas (LNG) i takođe dovodi do viših cena. Osim toga, potencijalne sankcije ruskom LNG-u, koje

razmatra EU, mogle bi dodatno uticati na cene na evropskom tržištu gasa.

Pored toga, povećana volatilnost cena gasa i električne energije na evropskom tržištu od kraja prošle godine, izazvana hladnim vremenom, planiranim prekidom isporuke ruskog gasa preko Ukrajine i povećanom globalnom konkurencijom za LNG, ostaje u okviru očekivanja Fiča za sektor komunalnih usluga.

Visoke cene gasa, kvote emisija ugljenika u EU i skroman rast potražnje održaće visoke cene električne energije u Evropi ove godine, ali agencija očekuje pritisak na smanjenje u srednjem roku, uglavnom zbog velikog obima obnovljivih izvora energije.

EU ne može da poveća uvoz LNG iz SAD

Evropska unija nije u mogućnosti da poveća uvoz tečnog prirodnog gasa (LNG) iz Sjedinjenih Država u bliskoj budućnosti i nastavlja da kupuje rekordne količine jeftinijeg ruskog LNG-a, objavio je **Financial Times**, pozivajući se na izvore koji su podsetili na uveravanja iz evropskih zemalja. Zvaničnici Komisije o svojoj nameri da kupe više goriva u inostranstvu.

Donald Tramp je zapretio EU trgovinskim ratom ako ne bude kupovao više američke nafte i gasa, pitanje koje će postati još akutnije u transatlantskim odnosima nakon njegove inauguracije 20. januara, navodi se u publikaciji.

Međutim, prema rečima jednog od zvaničnika EU, Brisel neće promeniti svoje planove za povećanje kupovine LNG-a iz SAD ni nakon Trampovog dolaska na vlast. "Koje uslove treba da smislimo za ovo? Nećemo sve pregledati 21. januara", citira ga publikacija.

Glavni problem, prema FT, je „nesposobnost bloka da napusti jeftinija ruska fosilna goriva“. Kompanije iz EU su prošle godine uvezle rekordne količine LNG iz Rusije. Brisel će početi da kupuje ruski tečni prirodni gas po istoj stopi 2025. Prema podacima analitičke kompanije Kpler, u prvih 15 dana ove godine 27 evropskih zemalja uvezlo je

837,3 hiljade tona LNG iz Rusije, što je rekordna cifra u poređenju sa 760,1 hiljada tona u istom periodu prošle godine.

U 2021. godini, isporuke ruskog gasa su činile oko 45% ukupnog uvoza gasa u EU. Većina zemalja EU donela je usaglašenu odluku da odbije isporuku ruskog gasa iz gasovoda nakon što je Rusija primorala sve neprijateljske zemlje da plaćaju gas

u rubljama kao odgovor na sankcije EU. Istovremeno, tokom protekle dve godine došlo je do naglog povećanja kupovine ruskog LNG-a od strane zemalja EU, koje su porasle za 40% u odnosu na nivo iz 2021. godine. U maju 2022. EU je pokrenula program REPowerEU, čiji je cilj okončanje zavisnosti od ruskog gasa do 2027. godine.

Srbija će tražiti duži rok za izlazak Rusa iz NIS

Ministarka rudarstva i energetike Dubravka Đedović Handanović tvrdi da je u interesu i američke i ruske strane da se nađe rešenje za NIS, pogotovo sa dolaskom administracije Donalda Trampa i dodala da će Srbija tražiti produženje rokova za završetak svih operacija u vezi sa izlaskom ruskog kapitala iz ove kompanije, prenosi **Tanjug**.

Đedović Handanović je istakla da je za građane i privrednike važno da nema razloga za brigu i

poručila da će Vlada Srbije pronaći najbolje rešenje za NIS.

"Da su nam bile potrebne ove sankcije, nisu, i ništa Srbija nije uradila da bi tome doprinela, osim što principijalno vodi svoju politiku, ali ove sankcije su sveobuhvatne kada je ruski energetski sektor u pitanju, tako da nemaju eksplicitno veze sa Srbijom, a s druge strane nas su pogodile", rekla je ministarka za TV Pink.

Zabranjeno trgovanje akcijama NIS na Beogradskoj berzi na neodređen rok

Komisija za hartije od vrednosti produžila je na neodređeno vreme zabranu trgovanja akcijama Naftne industrije Srbije, potvrdio je za **Kurir** Marko Janković, direktor te državne institucije. Kako je istakao, ovakva odluka je doneta po uzoru na evropsku praksu u sličnim situacijama.

- Svi smo ispratili vest o uvođenju sankcija naftnim kompanijama, među kojima je i **NIS**, od strane Ministarstva finansija SAD. Suštinski, mi smo sami analizirali tu situaciju i pre same odluke Beogradske berze. Gledali smo i neku uporednu evropsku praksu u sličnim situacijama, gde su sve energetske kompanije koje su bile povezane s

Rusijom, odnosno Gaspromom delistirale akcije s berzi. Naša namera nije bila da idemo tim putem i da budemo toliko ekstremni, pre svega iz razloga zaštite interesa investitora na srpskom tržištu. Ono što je iniciralo našu odluku jeste odluka Beogradske berze da privremeno obustavi trgovanje akcijama NIS - kaže Janković.

On ističe da je komisija saglasna sa argumentacijom Beogradske berze da trenutna situacija i sve nepoznanice koje postoje u vezi sa sankcijama koje je Ministarstvo finansija SAD uvelo za NIS mogu dovesti do pogrešne slike o vrednosti kompanije.

Rumuni i podružnica NIS u sporu

Rumunska država može završiti u eksternom arbitražnom postupku pred specijalizovanim tribunalom Međunarodne privredne komore u Parizu, u sporu u kome su u pitanju desetina miliona dolara, sa lokalnom filijalom najveće naftne kompanije u Srbiji Naftnom industrijom Srbije (NIS), koju kontroliše ruski državni gigant Gasprom, koji poseduje lanac benzinskih pumpi u Rumuniji koji posluju pod istoimenim brendom, kao i nekoliko koncesije na poljima ugljovodonika, otkrivaju podaci koje je analizirao **Profit.ro**. Nedavno su Sjedinjene Američke Države oštro sankcionisale matičnu kompaniju u Srbiji, zajedno sa njenim najvećim akcionarom Gaspromnjeftom, naftnom „rukom“ Gasproma i praktično celokupnom naftnom industrijom u Ruskoj Federaciji. Kako prenosi Profit.ro, NIS

Petrol SRL, rumunska divizija NIS-a, prošlog meseca je na lični zahtev ušla u proceduru preventivnog aranžmana i želi da proda svojih 19 lokalnih benzinskih pumpi kako bi izmirila dugove, od kojih su najhitniji oni tvrdi Nacionalna regulatorna uprava za rudarstvo, naftu i geološko skladištenje ugljen-dioksida (ANRMPSG), bivša Nacionalna agencija za mineralne resurse (ANRM), za koje je državna institucija pokrenula i prinudno izvršenje NIS Petrola, kompanije koja je osporila taj potez. Prema dokumentima iz sudskih dosijea između NIS Petrola i ANRMPSG, koje analizira Profit.ro, Uprava potražuje od kompanije ukupno 23,3 miliona dolara (preko 107 miliona leja). „Novac uglavnom predstavlja vrednost istražnih radova koje se NIS Petrol obavezao da izvede u okviru 3 ugovora o nafti u

kojima je koncesionar ugljovodoničnih perimetara u Rumuniji, a koje nije uspeo da izvrši do kraja predviđenih perioda istraživanja u

sporazumima sa rumunskom državom“, navodi se u dokumentu.

WPC
ENERGY
SERBIA

**NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET**

NEDELJA NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave
